

Nový dôkaz starej formulky – menej je niekedy viac

Stará pravda o tom, že aj za málo peňazí sa dá urobiť celkom slušná zábava, platí aj v architektúre. Pravda, musia tu fungovať ešte minimálne dva prvky: invenčný a vytrvalý architekt a ústretový investor. Zdá sa, že pri výrobnom areáli L. M. J. Salamander v Nitre nastal ten správny mix a výsledkom je objekt, ktorý prispieva ku kultivácii priemyselnej architektúry na Slovensku. Dispozične to nie je nič komplikované – k jednoduchému obdĺžniku výrobnéj haly sa aditívne priradila administratíva. Citlivými vstupmi – presklená fasáda, kamenný obklad, farebná zladenosť – však základnú funkciu objektu povýšil autor na objekt s výrazným estetickým pôsobením.

Na ceste k výsledku

„Cesta k akceptovateľnému výsledku však nebola priamočiara,“ približuje autor projektu Ing. arch. Milan Csanda. „Spočiatku mal investor jednoduchšiu predstavu o navrhovaní a prišiel s vlastným návrhom vrátane technického riešenia detailov. Počas spoločného rozprávania však pochopil, že aj odlišný názor sa môže efektívne zrealizovať. Po prijatí idey výrobnéj haly som sa ho počas spoločných diskusií snažil presvedčiť, aby vedľa štandardnej

plechovej haly mal aj pridanú hodnotu v podobe výrazovej architektúry a príjemného interiéru.“

Architektova argumentácia mala navyše silný tromf v podobe nevelmi drahých riešení. Napríklad obklad kameňa na oceľovú konštrukciu sa dal vymyslieť pomerne jednoducho: prostredníctvom cementotriekových dosiek, na ktoré sa nalepoval kameň. Architektovi prešla aj presklená fasáda s veľkými sklenenými dverami do výrobnéj haly a pomerne vysoká atika nad

vstupom, ktorá zároveň ukryla niektoré rušivé prvky na povrchu fasády a streche budovy (klimatizácia). Mnohé technické záležitosti sa dolaďovali aj v procese výstavby, pričom – ako to už pri živom organizme býva – niečo ubudlo, iné zase pribudlo, ale neustále sa postupovalo k vzájomne rešpektovanému výsledku. Architekt privítal aj fakt, že investor ako výrobca plastových okien bol ochotný prispôbiť svoj štandardný výrobný program architektonickým predstavám a nenástojil

Výrobný areál L. M. J. Salamander

Miesto / Location: Nitra-Mlynárce

Investor: L. M. J. Salamander, s. r. o.

Autor / Author: Ing. arch. Milan Csanda

Začatie stavby / Beginning of construction:
jún 2007

Ukončenie stavby / Completion of construction:
jún 2008

Generálny dodávateľ / General supplier:
STAVOB, s. r. o., Nitra

Celkove investície / Total costs:
18 mil. Sk (597 490,54 €)

Dodávateľia / Suppliers:
LIKO-S, a. s.
– oceľová konštrukcia a opláštenie
STAVOB – betónové konštrukcie

Zastavaná plocha / Built-up area:
1 088 m²

Úžitková plocha / Usable area:
1 191 m²

Administratívna budova / Office building

Zastavaná plocha / Built-up area:
178 m²

Úžitková plocha / Usable area:
306 m²

Výrobnno-skladovacia budova / Production-storage building

Zastavaná plocha / Built-up area:
910 m²

Úžitková plocha / Usable area:
885 m²

na mechanických schémach.

„Napriek našim pôvodným predstavám a počiatočnej skepse k narastajúcim investíciám sa nám v konečnom dôsledku spolupráca s architektom osvedčila,“ hovorí Marian Livovský, konateľ spoločnosti L. M. J. Salamander, s. r. o. „Investícia do budovy sa tak zhodnotila oveľa viac, ako keby sme stavali len na vlastnú päsť. Pekná budova priťahuje ľudí a my sme radi, že to ocenila aj firemná centrála v Nemecku.“

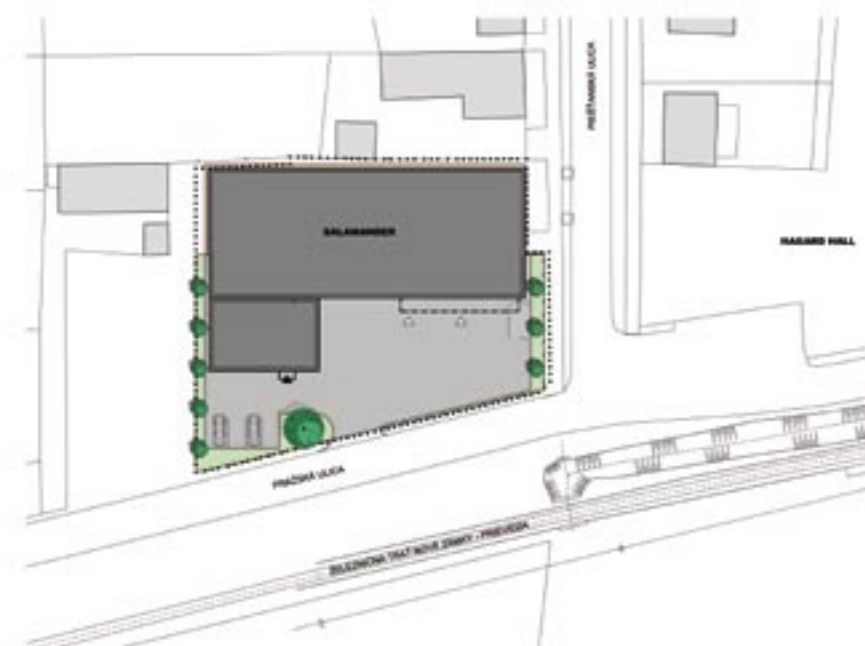
Dispozícia

Architektúra administratívy a výrobnoskladovacej časti aj napriek rozličnej konštrukčnej podstate pôsobí zjednocujúco s prienikom jednotlivých materiálov medzi obidvomi hmotami.

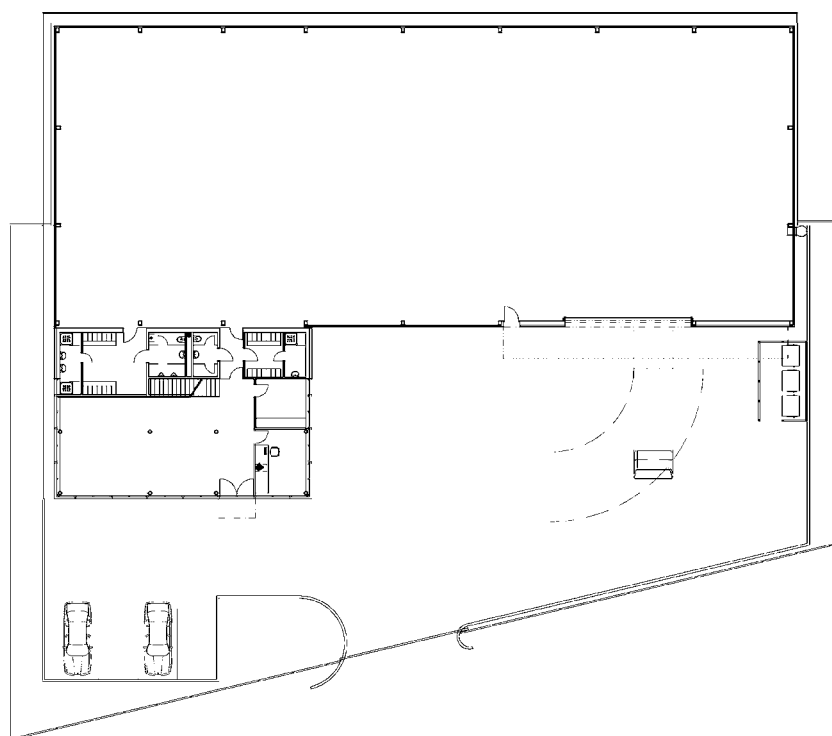
Vstup do administratívy a vjazd do výrobnéj haly je zo severo-východnej strany. Výrobná hala so svetlou výškou 6 metrov je prístupná zo spevnenej plochy cez priemyselnú bránu a cez dvere pre peších. Postup výroby je potom v tvare písmena L. Horizontálnu a vertikálnu hmotovú celistvosť vytvára aj jednotné opláštenie sendvičovými panelmi. Obsahuje tvarovo čisté riešenie, ktoré sa v mieste administratívy a vjazdu do výrobnéj haly dotvorilo kamennými predstenami. Nosná konštrukcia objektu je riešená ako oceľový skelet s oceľovými prievlakmi v administratíve a priehradovou väzníkovou konštrukciou v hale. Otvorové výplne sú plastové a nášlapné vrstvy v interiéri zase tvoria gresové dlažby a veľkoplošné parkety. Na prízemí administratívy vľavo sa pripravuje na svoju prezentáciu firemný showroom, vpravo od vstupu sa nachádza kancelária vedúceho výroby. V budúcom showroome sa nachádza aj jednoramenné schodisko, ktoré zabezpečuje vertikálnu komunikáciu. Za schodiskom sú šatne zamestnancov a miestnosť pre upratovačku. Na poschodí oproti schodisku sú kancelárie majiteľov firmy, technikov, zasadačka, ekonomická kancelária a sklad. Nechýba sociálne zariadenie a kuchynka pre pracovníkov.

Inými slovami, jednoduché prostriedky opäť prispeli ku kvalitnej realizácii. Formulka s funkcionalistickým nádychom menej je niekedy viac zafungovala bez straty estetického výrazu. No a investor zase vie, že práca jeho zamestnancov v kvalitnom prostredí sa stáva efektívnejšou. Pociť na nezaplatenie...

Ludo Petránsky
Foto: Igor Trombitáš

Situácia

Pôdorys 1. NP

New proof for an old formula – less is sometimes more

The old truth that a good deal of fun can be had for very little money also applies in architecture. It is also true that two other conditions must be fulfilled: an inventive and insistent architect and a thrifty investor. It would seem that with the L. M. J. Salamander manufacturing complex in Nitra the right mix was attained, and the result is a structure that is a contribution to the cultivation of industrial architecture in Slovakia. As regards layout, there's nothing complicated about it – to the simple quadrangle of the manufacturing hall is added on an administrative part. However, by sensitive touches - a glassed façade, bricked cladding, harmonized colouring – the author has moved the structure beyond its basic functionality to a building demonstrating a marked esthetic effect.